

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра соціально-економічних та природничих дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТП 11. Основи природознавства і суспільствознавства

Освітня програма : Початкова освіта

Перший (бакалаврський) освітній рівень

Спеціальність : 013 Початкова освіта

Галузь знань : 01 «Освіта»/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “29” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ТП 11. Основи природознавства і суспільствознавства
Викладач (-і)	Марчук Микола Васильович
Контактний телефон викладача	0973720225
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Денна, заочна форма/ дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	90/90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента проводиться у межах робочого часу викладача.
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Основи природознавства і суспільствознавства» вивчається студентами спеціальності «Початкова освіта» на першому курсі у першому семестрі. Змістове наповнення навчальної дисципліни «Основи природознавства і суспільствознавства» спрямоване на розкриття сутності основних процесів і явищ, які відбуваються в географічній оболонці, ознайомлення студентів із розмаїттям флори (рослинного світу) і фауни (тваринного світу) планети Земля, України і карпатського регіону; формування уявлень студентів про проблему взаємодії природи і суспільства; формування у майбутніх учителів початкових класів наукового світогляду; розширення уявлень студентів про природне середовище як цілісну матеріальну систему, компоненти якої знаходяться у постійному розвитку і взаємодії.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу «Основи природознавства і суспільствознавства» – формувати у майбутніх учителів початкових класів знання і уявлення щодо проблеми взаємодії природи і суспільства, природного середовища як цілісної матеріальної системи, сутності основних процесів і явищ, які відбуваються в географічній оболонці, розмаїття флори і фауни планети Земля, України і карпатського регіону; формувати знання про етносоціальне й соціально-культурне середовище особистості. Здобуті знання і уявлення є підґрунтям підготовки студентів до викладання основ природознавства у початковій школі.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні компетентності: КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо. КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно. КЗ-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України. Фахові компетентності: СК-1.4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно	

профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна.

Програмні результати навчання

РН1 Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

РН4 Здатність застосовувати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.

РН7 Здатність застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.

РН16 Здатність до навчання упродовж життя і удосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.

РН17 Здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
другий	013 початкова освіта	Перший	нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 Планета Земля як геосистема	лекції (4) практичні (6)	Васютіна Т.М., Сав'юк Г.П., Сав'юк М.І. Основи природознавства: землезнавство. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2014. 130с. Карапузова	Підготувати доповідь на одну з тем: «Сонячна система, її склад та загальний план будови», «Гіпотези походження планет Сонячної системи», «Будова Землі та її фізичні особливості»		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен

		Н.Д., Карапузова І.В., Помагайбо В.М., Починок Є.А. Основи природознавства. Інтегрований курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти / за ред. В.М. Помагайбо. К.: Академія, 2, 2014. 476 с	і», «Водна оболонка Землі», «Повітряна оболонка Землі». (12 годин		
Тема 2 План і карта	лекція (2)	Васютіна Т.М., Сав'юк Г.П., Сав'юк М.І. Основи природознавства: земле Підготувати презентацію на одну з тем: «Картографічні проєкції. Спотворення, які Максимальна оцінка - 3 бали 6-й тиждень знавство. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2014. 130с. Гільберг Т.Г., Сак Т.В. Природознавство: підручник для 4-го класу	Підготувати презентацію на одну з тем: «Картографічні проєкції. Спотворення, які виникають при переході від поверхні еліпсоїда до площини», «Горизонт. Сторони горизонту», «Орієнтування на місцевості за сонцем, компасом і місцевими ознаками». (2 години)		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять,екзамен

		загальноосвітнього навчального закладу. 2-ге вид. К.: Генеза, 2016.176 с			
Тема 3 Біологія рослин	лекції (2) практичні (4)	Карапузова Н.Д., Карапузова І.В., Помогайбо В.М., Починок Є.А. Основи природознавства. Інтегрований курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти / за ред. В.М. Помагайбо. К.: Академія, 2, 2014. 476 с. Лисенко Н.В. Еко – око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 352 с. Методика ознайомлення дітей з природою: хрестоматія / укладач Н.М. Горопаха. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 432 с.	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять,екзамен
Тема 4: Біологія твар	практичні (4)	Карапузова Н.Д., Карапузова І.В., Помогайбо В.М., Починок Є.А.	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год Самостійн	Максимальна оцінка - 5 балів	Упродовж семестру, згідно з розкладом занять,екзамен

		Основи природознавства. Інтегрований курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти / за ред. В.М. Помагайбо. К.: Академія, 2, 2014. 476 с. Яришева Н.Ф. Основи природознавства: Природа України: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2010. 335 с. Лисенко Н.В. Еко – око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 352 с.	о підготуватися до тестування з теми.		
Теми 5–6: Краєзнавство	лекція (2), практичне (2)	Яришева Н.Ф. Основи природознавства: Природа України: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2010. 335 с.	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять,екзамен
Тема 7–8: Основи суспільствознавства	лекція (2), практичне (2)	Бакка Т.В., Марголіна Л.В., Мелешенко Т.В. Людина і світ: підручник для 11 кл. загальноосвітнього навчального закладу: (рівень	У науковій і навчальній літературі віднайти інформацію про: виникнення права як досягнення древніх цивілізацій; норми	Максимальна оцінка - 5 балів	Упродовж семестру, згідно з розкладом занять,екзамен

		стандарту, академічний рівень, профільний рівень). К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. 240 с.	моралі і норми права; соціальні конфлікти та шляхи їх розв'язання, соціальні зміни: еволюцію і революцію; соціокультурні фактори регуляції людської поведінки; свободу і необхідність свободи у людському житті; сутність суспільства як сукупності соціальних груп		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.				
Семинарські заняття					
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів				
7. Політика курсу					
Викладання дисципліни «Основи природознавства і суспільствознавства» ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання. з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та					

іспитах є обов'язковою.

Очікування щодо роботи студентів під час занять: активність, комунікабельність, творчість.

8. Рекомендована література

Базова

1. Бакка Т.В., Марголіна Л.В., Мелешенко Т.В. Людина і світ: підручник для 11 кл. загальноосвітнього навчального закладу: (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень). К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. 240 с.
2. Карапузова Н.Д., Карапузова І.В., Помогайбо В.М., Починок Є.А. Основи природознавства. Інтегрований курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти / за ред. В.М. Помагайбо. К.: Академія, 2014. 476.
3. Яришева Н.Ф. Основи природознавства: Природа України: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2010. 335 с.
- Додаткова 1. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі: підручник. Вид. 2-е. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 408 с.
2. Васютіна Т.М., Сав'юк Г.П., Сав'юк М.І. Основи природознавства: землезнавство. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. 130с.
3. Гільберг Т.Г., Сак Т.В. Природознавство: підручник для 4-го класу загальноосвітнього навчального закладу. 2-ге вид. К.: Генеза, 2016. 176 с.
4. Лисенко Н.В. Еко – око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 352 с.
5. Методика ознайомлення дітей з природою: хрестоматія / укладач Н.М. Горобаха. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 432 с.

Викладач Марчук Микола Васильович